

Tibro Elnät AB

Fastställande av intäktsram efter ansökan om omprövning enligt 5 kap. 25 § ellagen

Beslut

- 1 Energimarknadsinspektionen (Ei) ändrar beslut om intäktsram meddelat den 26 september 2019, ärendenummer 2019-100532, för Tibro Elnät AB, 556715-6921, avseende redovisningsenheten REL00187 för tillsynsperioden 2020–2023 enligt följande
 - 1.1 real kalkylränta före skatt ska beräknas till 3,39 procent och
 - 1.2 nominell kalkylränta före skatt (omvandlingsränta) ska beräknas till 5,39 procent.
- 2 Ei fastställer den totala intäktsramen till 153 213 tkr i 2018 års prisnivå.
- 3 Övriga delar i beslutet som meddelades den 26 september 2019 lämnas oförändrade.

Beslutet gäller omedelbart.

Beskrivning av ärendet

Ei fastställde en intäktsram för Tibro Elnät AB (nedan företaget) den 26 september 2019, ärendenummer 2019-100532, se bilaga 1. Intäktsramen avsåg redovisningsenheten REL00187 för tillsynsperioden 2020–2023.

Företaget har den 2 mars 2023 ansökt om omprövning av intäktsramen och begär att Ei ska fastställa en ny intäktsram för REL00187 avseende tillsynsperioden 2020–2023, och ansöker om följdändring gällande avkastningen i enlighet med Kammarrätten i Jönköpings dom den 16 juni 2022 i mål 1103–1210-21. Företaget anför att de förhållanden som domstolen lagt till grund för ändring i det tidigare avgörandet finns även avseende sökandens intäktsram. Kammarrättens dom vann

2024-06-03
2023-101068-0002

laga kraft den 12 januari 2023 då Högsta förvaltningsdomstolen beslutade att inte meddela prövningstillstånd.

Bestämmelser som ligger till grund för beslutet

Enligt 5 kap. 1 § ellagen (1997:857) ska en nätverksamhet för en tillsynsperiod ha en bestämd intäktsram som inte ska vara större än vad som behövs för att täcka kostnader för driften av en nätverksamhet som har likartade objektiva förutsättningar och bedrivs på ett ändamålsenligt och effektivt sätt. Intäktsramen ska även täcka avskrivningar och ge en sådan avkastning på kapitalbasen som behövs för att i konkurrens med alternativa placeringar med motsvarande risk få tillgång till kapital för investeringar.

När en allmän förvaltningsdomstol har ändrat en intäktsram för en nätkoncessionshavare ska nätmyndigheten ompröva det beslut om intäktsram som gäller för en annan nätkoncessionshavare om denne ansöker om omprövning inom tre månader efter det att domstolens avgörande fått laga kraft, och anför att de förhållanden som domstolen lagt till grund för ändring i det tidigare avgörandet finns även i fråga om sökandens intäktsram (5 kap. 25 § ellagen).

Ei:s motivering till beslutet

Företagets ansökan om omprövning av intäktsram

Företaget har till stöd för sin begäran om omprövning hänvisat till dom från Kammarrätten i Jönköping och angett att grunden i avgörandet också är tillämplig på företaget. I det åberopade avgörandet har domstolen ändrat Ei:s beslut avseende hur kalkylräntan ska beräknas. Grunderna för ändringen i domen är således även tillämpligt för företaget.

Kapitalkostnad - Avkastning på kapitalbasen (Kalkylränta)

Kammarrätten i Jönköping har i dom meddelad den 16 juni 2022 i mål 1103–1210-21 konstaterat att 17–26 §§ förordning (2018:1520) om intäktsram för elnätsverksamhet (intäktsramsförordningen) står i strid med elmarknadsdirektivets¹ bestämmelser om tillsynsmyndighetens oberoende och att de därför inte får tillämpas av Ei. Ei har med anledning av detta agerat inom de ramar som det unionsrättsliga regelverket ställer upp och valt en metod som ger en

¹Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/944 om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om ändring av direktiv 2012/27/EU.

sådan avkastning på kapitalbasen som behövs för att i konkurrens med alternativa placeringar med motsvarande risk få tillgång till kapital för investeringar.

Avkastningen ska beräknas utifrån en åldersjusterad nuanskaffningsvärderad kapitalbas (7 § intäktsramsförordningen). Detta innebär att den ackumulerade avskrivningen ska avräknas från det ursprungliga nuanskaffningsvärdet som finns i kapitalbasen. Under en anläggnings första år (år noll) ska kostnaden för avkastningen beräknas på hela nuanskaffningsvärdet. Det åldersjusterade nuanskaffningsvärdet kommer sedan att minska linjärt med anläggningens ålder tills den ekonomiska avskrivningstiden gått till ända. Avkastningen beräknas därmed utifrån det linjärt minskande nuanskaffningsvärdet. I de fall anläggningen fortfarande är i bruk efter den regulatoriska avskrivningstiden beräknas avkastningen ytterligare några år, inom den så kallade maximala avskrivningstiden. För exempelvis en nätstation vars ekonomiska livslängd gått till ända (40 år enligt bilaga 1 till intäktsramsförordningen) ska den åldersjusterade kapitalbasen beräknas till 1/41 för det första året och 1/42 för det andra året och så vidare, fram till och med det 50:e året som i det här exemplet är det sista året. Kalkylräntan multiplicerad med den del av kapitalbasen som därefter återstår, utgör avkastningen på kapitalbasen.

Ei har beräknat kalkylräntan för tillsynsperioden 2020-2023 utifrån en sammanvägd kapitalkostnad för lånat och eget kapital, WACC (Weighted Average Cost of Capital) där CAPM (Capital Asset Pricing Model) används för att beräkna avkastningen på eget kapital.

Tabell 1 Parametrar i kalkylräntan

Parameter	Värde
Skuldandel	49 %
Tillgångsbeta	0,34
Riskfri ränta	2,06 %
Aktiemarknadsriskpremie	6,10 %
Kreditriskpremie	1,44 %
Skattesats	20,80 %
Inflation	1,94 %
Nominell kalkylränta före skatt (omvandlingsränta)	5,39 %
Real kalkylränta före skatt²	3,39 %

² Genomgående har vi avrundat parametrarna till två decimaler.

En real kalkylränta före skatt ska beräknas till 3,39 procent och har fastställts utifrån följande parametrar enligt **Fel! Hittar inte referenskölla.**

Ei:s metod för beräkning av kalkylräntan framgår närmare av bilaga 3. I bilagan framgår också Ei:s bedömning av jämförelseföretag som ligger till grund för parametrarna skuldandel, tillgångsbeta och kreditriskpremie.

Vid beräkningarna av avkastningen har Ei utgått från de uppgifter som företaget redovisat. Avkastningen beräknas därmed till 18 337 tkr i 2018 års prisnivå, se bilaga 2.

Anläggningstillgångar som inte ingår i kapitalbasen

Utifrån bedömningen av en rimlig kalkylränta enligt bilaga 3 har Ei beräknat omvandlingsräntan till 5,39 procent. Detta motsvarar en real kalkylränta före skatt på 3,39 procent.

Ei har vid denna beräkning utgått från de av företaget redovisade uppgifterna gällande anläggningstillgångarna som inte ingår i kapitalbasen. Kostnaden för dessa anläggningar för perioden 2020–2023 har beräknats enligt bilaga 2.

Beräknad intäktsram

Utifrån tidigare meddelat beslut och de förutsättningar som anges i det återopade domstolsavgörandet har Ei beräknat en intäktsram till 153 213 tkr, se Tabell 2 nedan och bilaga 2.

Tabell 2 Beräknad intäktsram för tillsynsperioden 2020–2023

Beräkning av företagets intäktsram	Belopp i tkr och prisnivå 2018
Kapitalkostnader	58 723
Löpande kostnader	
Påverkbara kostnader	49 130
Opåverkbara kostnader	45 360
Avbrottsersättning (12–24 timmar)	0
Beräknad intäktsram	153 213

Hur man överklagar

Information om hur man överklagar finns i bilaga 4.

Detta beslut har fattats av enhetschefen Daniel Waluszewski. Vid den slutliga handläggningen deltog även juristen Natalia Herasymchuk samt analytikern Elin Ehrstedt, föredragande.

Beslutet har fattats digitalt och saknar därför underskrifter.

Daniel Waluszewski

Elin Ehrstedt

Beslutet publiceras i e-diariet som nås via Ei:s webbplats.

Bilagor

- 1 Ei:s beslut om intäktsram den 26 september 2019
- 2 Beräknad intäktsram
- 3 Kalkylränta för tillsynsperioden 2020–2023
- 4 Hur man överklagar beslutet